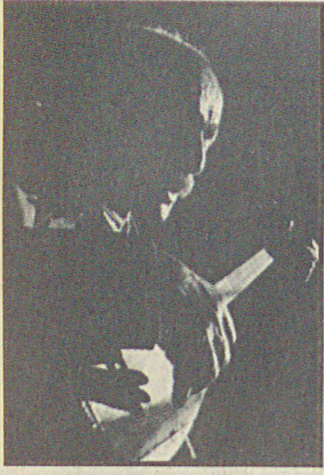

Kahvaltıda konyak içerdi

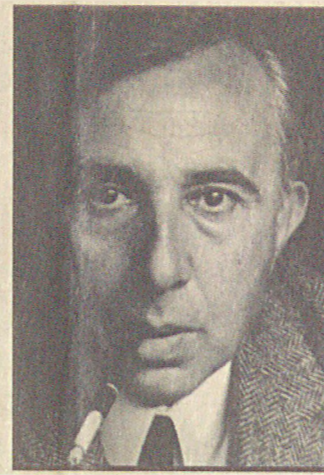
Çok utangaç, süklüm püklüm bir adamdı Orhan Veli. Hayattan kaçmak için hiç durmadan içki içerdi. Sabah kahvaltısında konyak içtiğini bile gördüm.

Aşık Veysel

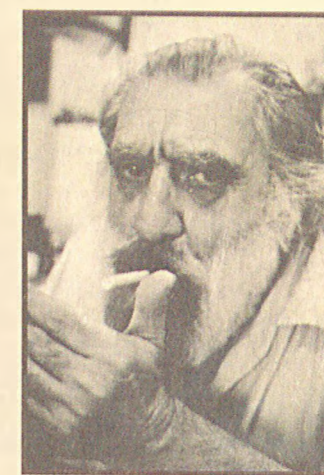
Yaşar Kemal

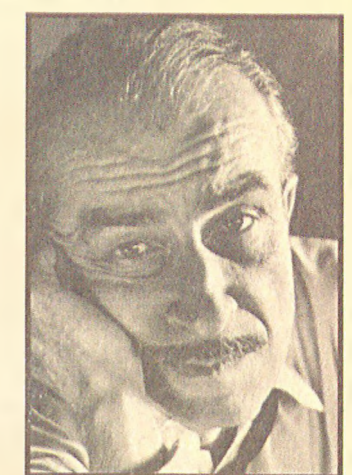
Necati Cumalı

Mina Urgan

Can Yücel

Orhan Kemal

“Ben fotoğraf çekmeseydim edebiyatımız yüz­süz olacaktı”

Foto muhabiri Ara Güler 1945'ten bu yana çektiği yazar portrelerini bir sergide topluyor. “Ben çekmeseydim edebiyatımız yüz­süz olacaktı” diyen Güler'in sergisinde 100 edebiyatçının fotoğrafı var

Güler Apartmanı'nın merdivenlerini tırmanıp üst kattaki odasına girdiğimizde “Hoşgeldiniz ulan, oturun bakalım” diye karşıladı bizi Ara Güler. “Şimdi siz sergiyi soracaksınız, ben de anlatacağım öyle mi?”

Ara Güler'in “anlatacağım” dediği 29 Kasım'da Yapı Kredi Kültür Merkezi'nde açılacak olan “100 Yüz” sergisiydi ve Güler'in fotoğraf makinesini eline aldığı ilk günden bu yana objektifine takılan edebiyatçıların fotoğraflarından oluşuyordu.

Aralarında Yakup Kadri'den Ahmet Hamdi'ye, Orhan Veli'den Sait Faik'e Türk edebiyatının 100 ünlü isminin yer aldığı serginin önemi büyük. Çünkü Ara Güler o fotoğrafları çekmeseydi, şimdi Orhan Veli'nin hep hastaymış gibi görünen zayıf yüzündeki mahcubiyeti, Cevat Şakir'in Egeli tebessümünü ya da Orhan Kemal'in o tuhaf kederini hiç bilmeyecektik. Ara Güler gibi söylersem “Eğer bu fotoğraflar olmasaydı surat­sız, yüz­süz bir edebiyatımız olacaktı.”

“Cevat Şakir'in etkileyici bir tarzı, ifadesi vardı”

Yazarlar içinde beni en çok Cevat Şakir etkiledi. Etkileyici bir tarzı, ifadesi vardı. Sadrazam oğlu ya. Sadrazam başbakan demek ama şimdiki gibi değil, kerlikerli Osmanlı başbakanı. Cevat dostumdu. Ferman gibi

yazardı, sayfaya yazmazdı. Konuşması çok etkileyiciydi. Bir şey anlatırken zevk alacağın bir adamdı. Denizi, tarihi sever diye aldım onu deniz kıyılarına, tarihi yerlere götürdüm. Son fotoğrafımı da ben çektim. (Bir fotoğraf gösteriyor) Bu fotoğraftan bir ay sonra öldü.

“Şimdikilerin kültürü DJ'lerden ibaret”

Bizim dönemimiz şimdiki gibi değildi. Toplanır, sanat konuşurduk. Bugünküler gibi diskoya gitmiyordu o zamanki edebiyatçılar. Şimdi herifler diskodan dışarı çıkmıyor, kültürleri DJ'lerden ibaret; büyük adam diye onları biliyorlar. Süfli bir dünyada yaşıyoruz. Gençlik boşlukta yaşıyor. O gençlik var ya, hiçbir boka yaramaz. Fotoğraflar: GARBİS ÖZATAY

■ Sizin çektiğiniz yazar portreleri bugüne kadar birçok yayında kullanıldı. Ama yanılmıyorsam ilk kez bir sergide bir araya geliyor...

Yapı Kredi Yayınları standlarına koymak için benden edebiyatçıların fotoğraflarını istedi. 50-60 fotoğraf verdim. Sonra baktılar ki bende daha çok var, “Bir sergi yapalım” dediler. Teklif onlardan geldi yani, benim aklımdan bile geçmemişti.

■ Sergide 100 fotoğraf var. Edebiyat çevresinin hassaslığını düşünürsek seçim yapmak zor oldu mu?

Serginin ismi “100 Yüz”. 100 tane adam olacak yani. Söylediğin gibi dışarıda kalanlar gücenecekler. Bu yüzden “Ben karışmam, fotoğrafları siz seçin” dedim. Ziyaretçi gibi gidip göreceğim ben de. Fotoğrafları verdim ve hiçbir şeye karışmadım.

■ Arşivinizde Türk edebiyatının bütün yazarları var neredeyse. Zor oldu mu sanatçılarla çalışmak?

Ben bu yazarların fotoğraflarını mühim adamlar oldukları için çekmedim. Zaten hepsi etrafımda dolanan adamlardı. Oyle Foto Sebah'mışım gibi gelip poz vermediler. Özel suretle gideyim de bu adamları çekeyim diye uğraşmadım. Senin benden randevu aldığın gibi kimseye gitmemişimdir ben, gitmem de (güliyor). 54 yıldır gazeteciyim ben. Ulan ayda bir fotoğraf olsa, az çekmişim sayılır.

■ Birçok yazarın fotoğrafı da sadece sizde var.

Tabii, ben bu fotoğrafları çekmeseydim, Türk edebiyatı surat­sız kalacaktı. Ben yüz­süz olmaktan kurtardım Türk edebiyatını. Yoksa, kimse bir bok istemedi benden. Ama dünyaya bir kayıtları kalsın istedim bu adamların. İyi ki de yapmışım, çünkü benimle iş yapmadan hiçbir ansiklopedi çıkamaz Türkiye'de. Herkes buraya düşmüştür.

■ Bu fotoğraflar içinde çok beğendiğiniz, “İyi ki çekmişim” dediğiniz var mı?

Yok, pek beğenmiyorum. Ben bunları 1945'te çekmişim, şimdi olsa başka tertip çekerdim. Sanat fotoğrafı iyi hoş da, bunlar da lazım. İlla sanat anlatacağım diye mesela ışıkla oynasan, fotoğraf anlamlı çıkar, çektiğin adam görünmez ulan. ■

O herif Sait Faik'miş”

'50'li yıllarda bütün edebiyatçılar Beyoğlu'nda dolaşır. Beyoğlu'nda da üç tane vardı. Ben Galatasaray'daydım;

İsmail Kohen, Tünel'de; Ömer Sami Coşar, Taksim'de. Sokak sokak dolaşırdık. Mesela bir adam vardı, paltosunun yakası yukarıda, kambur kambur yürürdü. Saçının yarısı var, yarısı yok. Sessizce bir yerlere girer çıkardı. Sonradan öğrendim, bu herif Sait Faik (Abasyanık) imiş.